

REAL CRIDA
AB LA QVAL SE
PREGONEN MOLTS,
Y DIFERENTS BANDOLERS,
TANT DE LA PARCIALITAT,
y quadrilla de Ioseph Artus, com de la
de Marcelino Català.

EN VALENCIA:

En la Imprenta de Benito Macè, junt al Insigne, y Real
Colegi del senyor Patriarcha, Any 1665.

I

Ara o jats queus notifiquen, y fan a saber de part de la S. C. R. M. E per aquella.

E part del Ilustrisim, y Excelentisim senyor D. Antonio, Pedro, Alvarez, Oflorio, Gomez, Davila, y Toledo, Marques de Atorga, y San Roman, Conte de Trastamara, y Santa Marta, Duch de Aguiar, Conte de Collè; Conte, y Senyor de les Cafes de Villalobos, Senyor del Paramo, y Villamañan, y de les fet Viles en Campsvalderas, Castroverde, Vecilla, Villaornate, Fuentes de Ropel, Roales, y Valde-Escorriel, de la Fortaleza, Vila, y Terra de Villaçalla, del Castell, y Iurisdicció de Zepeda, Vall de Samario, Vrcedo, y Cafes de Mançanal, de la Vila, y Terra de Chantada, del Castell, Vila, y Terra de Turriçgo dels Cavallers, de les Viles, y Montanyes de Bonyar, Prioro, Mogrovejo, y Vall de Rueda, Alferiz Major del Pèdo de la Divisa del Rey nostre Senyor, Canonge de la Santa Esglesia de Lleó, Cavaller del Orde de Calatrava, Gentilhom de la Cambra de sa Magestat, Virrey y Capità General en la present Ciutat, y Regne de Valencia.

Per quant ab altres Reals Pregons, y Crides, y fenyaladament ab la publicada en 29. dies del mes de Febrer del any 1664. molts Bandolers, y homens facinerosos dels que van divagant per lo present Regne, y altres parts, eilàn pregonats ab diferents premis, y alguns de dits Bandolers son estats capturats, y han pagat ses culpes ex lo suplici; pero aço no obstant, la malicia, y pertinacia dels homens, ha aplegat à tal estrem, que no ces-

A sen

2
 fen de delinquir, cometent nous delictes, agregantse
 despres à les quadrilles, y parcialitats de Ioseph Artas
 famos Bandoler, y de Marcelino Català, que es de la
 parcialitat contraria, augmentant dites quadrilles, por-
 tant tots pistoles, caravines, y altres armes prohibides
 per Reals Pragmatiques, perpetrant homicidis, y altres
 delictes enormes. Y los que éren, y se han agregat a la
 parcialitat, y quadrilla de dit Ioseph Artus, ademes de
 aquell son los segaents:

Luyt Alemany, del Puig.
Luyt Monfort, de Ruçafa.
Ioseph Martinez, dit Zorò de Alaquas.
Ioan Torres, dit lo Mellado de Liria.
Ioseph Albiach, dit lo Negre de Borbotor.
Ioan Rull, de Manises.
Thomas Ximeno, de Manises.
Miquel Ximeno, de Mugerós.
Frances Granell, de Betera.
Ioan Sagarriga, de Chelva.
Francisco de Nofre, de Chelva.
Mathias Cahuet, de Chelva.
Pere Gallart, dit Peroncho de Chelva.
Gregori Almeller, de la Pobla de Vallbona.
Miquel Ramos, de Mislata.
Ioan Teixidor, dit lo Paperer de Mislata.
Ioan Estrader, dit Fullera de Morvedre.
Ioseph Crespo, de la Alcudia de Carles.
Ioan Chaveli, de Alzira.
Ioan Garcia, dit lo Gavachet de Albalat de Pardines.
Miquel Linares, de Polinya.
Domingo Moreno, de Nagera.
Gaspar Vidal, de Vilareal.
Grisanto Gorris, de Vilareal.
Gabriel Sabater de Canet, lo Roig.
Sebastià Cano Ferrer, de la Pobla de Vallbona.
Senent Ramon, de Sueca.

Frans

3
Damià Ramon, de Sueca.
Frances Ferrer menor, de Liria.
Vicent Salvador, dit Botifarra de Liria.
Vicent Monrraval, dit Peregrí de Liria.
Frances Collado, de Montanejos.
Ioseph Torres, de Turis.
Jaume del Povo, de Sogorp.
Pere Plomet, de la Pobla de Vallbona.
Jaume Ioan Serrat, de Paniscola.
Gaspar Niñerola, de Paniscola.
Jaume Traver, de Cullà.
Ioseph Català, dit lo Pobil de Torrent.
Frances Mesquita, de Borriana.
Ioseph Sans, de la Alqueria de Gurrama Terme de
Morvedre.
Ioan Alicart, de Castellò de la Plana.
Berthomeu Pallares, dit la Bruxa de Castellò de la
Plana.
Pere Vicent Tintorer, de Castellò de la Plana.
Ioan Blasco, de Castellò de la Plana.
Pere Ramos, de les Vjeres.
Jaume Porcar, de Lucena.
Antoni Elics, de Paniscola.
Lluich Roig, de Chert.
Ioseph Garcia, dit Roquet de Liria.
Ambros Alcix, de Sogorp.
Domingo Aragones, de la Vall de Vxo.
Alonso Loçano, de Camarena.
Ioseph Ruvols de Onda.
Baiste Ribelles, de Benicalaf.
Ioan Montoliu Ferrer, de Teresa.
Vicent Vaya, dit lo Panchut de Carcaixent.
Manuel Vaya, de Carcaixent.
Alonso Montagut, de la Alcudia.
Ioan Montagut, de la Alcudia.
Jaume Montagut, de la Alcudia.

A 2

4 Y los que se han agregat à la parcialitat, y quadrilla de Marceiino Català, ademes de aquell, son los los siguientes.

Abdon Català, de Benetuer.
Frances Valls, de Benaguazir.
Pere Ioan Matallavez, ò Matavaques, de nació Mallorqui, que vivia en Benaguazil.
Balthasar Gavardà, de Betera.
March Antoni Orti, de Torrent.
Christofol Rosell, dit Corbellor de Mislata.
Ioseph Campos, dit Esgrarracalses.
Geroni Garcia, de Manifes.
Ioachim Ximeno de Manifes.
Frances Salvat, de Manifes.
Vicent Molins, dit Cachonrò de Payporta.
Andreu Carles, de Molvedre.
Frances Martí, dit Cama Ransia de Borboto.
Nicolau Armengol, dit lo Duende de Carcaxent.
Ioseph Parvia Bonifaci, dit Cabdeholo de Carcaxent.
Jaume Remon, de Benetuer.
Pere Fraga, de Castellò de la Plana.
Gaspar Boix, de Castellò de la Plana.
Frances Domingo, del Lloch de Serra.
Miquel Ros, del Lloch de Serra.
Ioan Agustina, de Adzaneta.
Miquel Agustina, de Adzaneta.
Gaspar Candel, de Xativa.
Jaume Rexach, de Canals.
Domingo Glaudi, de Alzira.
Ioan Glaudi, de Alzira.
Andreu Espi, de Lugent.
Ioan Andres, de Pulinya.
Ioseph Saz, dit lo Curro de la Alcadia de Celler.
Pere Capellà, de Benaguazil.
Vicent Macià, de Algemesi.
Antoni Garcia, Mallorqui, que vivia en Alcozer.

AN.

5
Antoni Noguera, dit Tio Mallorqui, que vivia en la Villanova de Castellò.
Bertomeu Carany, Mallorqui, que vivia en la Pobla del Duch.
Thomas Gil, de la Pobla del Duch.
Ioseph Miñana, de la Pobla del Duch.
Ioseph Vidal, de la Pobla del Duch.
Ioan Gil, de la Pobla del Duch.
Geroni Mompò, dit Bociner de la Olleria.

Y molts destos delinquents, ò la major part de aquells, estàn condemnats à mort ab diferens Real sentencies; y pera evitar los delictes que de huy en avant poden cometre, convè al servey de sa Magestat, a la utilitat publica, y à la bona, y recta administració de la justicia, q̄ delinquents de tan mala qualitat, y perniciosos, vinguc à mans, y poder de la Iusticia, pera q̄ conforme ses culpes, y demerits, puguen ser punits, y castigats. Perço sa Excelencia, ab vot, y parer dels Nobles, y Magnifichs lo Regent la Real Cancelleria, y Doctores del Real Còsoll Criminal, proveheix, ordena, y mana lo que es segueix:

1 PRIMERA MENT proveheix, ordena, y mana, q̄ per la present Real Pragmatica no se entenga en manera alguna restar derogades les altres antecedents, en les quals estàn pregonats los dits Ioseph Artus, y Marceiino Català, y molts altres dels dits bandolers continguts en esta, ni tampoch los premis que à aquells respectivament estàn assignats; ans be à major força, y validitat de dites Reals Pragmatices, aço empero entès, y declarat, que en respecte dels Bandolers, aixi de la parcialitat del dit Artus, com los de la del dit Marceiino Català, que com se ha dit, estàn ya pregonats, no puguen guañar mes premi los que els capturaran dels que ya respectivament tenen senyalats ab altres antecedents Reals Pragmatices.

2 ITEM, proveheix, ordena, y mana, que à qualsevol persona que entregará viu en mans de la Iusticia à qual-

qualsevol dels referits Bandolers, tant de la parcialitat del dit Artus, com de la de la del dit Marcelino Català, se li donaran, y entregaran de bens de la Regia Cort doscentes lliures, moneda reals de València, y dos homens fora de treball; y si lo entregara mort, en cas de resistència, cent lliures, y vn home fora de treball.

3 ITEM, la persona que donara noticia, pera que pugua fer capturar qualsevol de dits delinqüents, y bandolers, seguint se la captura se li donara lo mateix premi que se avia de donar al prenedor, y se li guardara tot secret; y en qualsevol de dits casos es donara dit premi, encara que lo prenedor sia Oficial Real, ò altre qualsevol Ministre de Justicia.

4 ITEM, que qualsevols Comtes, Barons de Llochs, y qualsevol Balles, Alcayts, Justicies, y Officials de qualsevols Ciutats, Viles, Universitats, y Llochs, aixi Reals, com de Varons, Señors de vassalls, y altres que tenen a son carrech la administració de la Justicia, de huy en avant se guarden de disimular, ni permetre, publica, ò secretament en ses terres, territoris, y jurisdiccions, y termens, al dit Joseph Artus, y demes de sa quadrilla, y al dit Marcelino Català, y demes de la altra quadrilla desuper mencionats; ans tinguen gran sollicitut, y diligencia en custodir, y fer guardar sos termens, regoneixer, y cercar los barranchs de sos territoris, y tenir los nets, y lliures de la damunt dita gent, y capturar als sobredits, avisan rnos de aver fet dites captures, tenint los ben custodits, y guardats, y remetrels a Nos, fors pena que no fent lo desus dit, seran teaguts per auxiliadors, y receptador dels dits delinqüents, y encorreran en les penes imposades, y que se imposaran als auxiliadors, y receptadors.

5 ITEM, que ninguna persona, de qualsevol estat, y condició que sia, gosse, y se atreueisca a recullir, receptar, favorir, auxiliar, aconsellar, celar, ni ocultar, per si, ni per interposades persones, a ningun de dits delinqüents,

quents, ara sia hu, ò molts, fors pena que si es probarà, ò constarà aver los receptat, favorit, auxiliar, aconsellat, celat, ni ocultat en ses cases, ò territoris respectivament, ò en qualsevols parts, encorreguen los plebeyos en pena de demolició de la casa hon ferà receptat, y de sis anys de Galeres, y de doscentes lliures aplicadores en la forma que mes aball se dirà: Y si ferà persona militar, ò q goze de Privilegi militar, de sis anys de Orà, y cinc-centes lliures, y de altres majors penes, a arbitre de sa Excelencia, y Real Consell, impossadores, aixi corporals, com pecuniaries, segons la calitat de les persones, y altres circumstancies, la qual arbitre se puixa estendre fins a pena de mort natural inclusive. Y si cas los receptadors seran Titols, Barons, ò Senyors de Llochs, y de vassalls, y faran la receptació, y prestaran lo auxili dins los termens de ses Baronies, y Llochs, per si, ò per altres, vitra de la dita pena encorreguen en la desuspensió del exercici de la jurisdicció del Poble, en lo qual, ò en lo terme del qual ferà fera la receptació, favorit, ò consell; la qual jurisdicció sia per sa Excelencia, y Real Audiencia, secrestada, y los emoluments de aquella aplicats al Real Fisck. Y si seran Balles, Justicies, ò Officials de les Ciutats, Viles, ò Llochs del present Regne, encorreguen en doble pena de la que se ha expessat, y en altres arbitraries, vsque ad mortem inclusive, com se ha dit.

6 ITEM, que pera la proba de la dita receptació, auxiliació, y ocultació, y encorrer en les penes contingudes en los antecedents Capitols, reite privilegiada en la forma, y manera que segons furs, privilegis, vsos, y bons coltums del present Regne, se pot privilegiar a arbitre de sa Excelencia, y Real Consell.

7 ITEM, que les penes pecuniaries desuper imposades en los casos desus dits sien partidores, lo terç al prenedor, encara que sia Oficial Real; altre terç al jutge; y lo altre terç als Reals Cofrens de sa Magestat.

Y perque vinga à noticia de tots , fa Excelencia mana publicar la present publica Real Crida per la present Ciutat, y llochcs acostumats de aquella.

El Marques de Astorga.

V. Don Cosmas Gombau, Regens.

*V. D. Gaspar Guerau de
Arellano, L. G. T.*

V. Sifternes.

V. Martinez de la Vega,

R. F. A.

*V. D. Franciscus de Mila
& Aragon.*

V. D. Joseph Descalz.

Eusebius de Benavides, R. M. S.

Die VI. mensis Iulij, anno M. DC. LXV. retulit Luis Sixon, Trompeta Real, y publich, ell huy aver publicat, y precodificat la present Real Crida en la present Ciutat, y llochcs acostumats de aquella, ab fo de trompetes, y tabals, segons costum, y practica.

Blanes, Scriba Registri.